

NEDERLANDERS EN MONDIALE GEZONDHEID: ONBEGRENSD BEZORGD?

KALEIDOS
RESEARCH

EVELIEN BOONSTOPPEL

11-05-2015

Nederlanders hechten een groot belang aan een goede gezondheidszorg. Niet alleen in Nederland, maar ook in ontwikkelingslanden. Onderzoek laat keer op keer zien dat dit thema - naast voedsel, onderwijs en schoon water - volgens Nederlanders topprioriteit behoort te zijn binnen ontwikkelingssamenwerking¹. Maar wat zijn de prioriteiten *binnen* mondiale gezondheid? En in hoeverre hebben Nederlanders oog voor het grensoverschrijdende karakter van gezondheid?

UNIVERSEEL RECHT

We vroegen 1057 Nederlanders onder andere naar wat zij zien als de grootste uitdaging binnen de gezondheidszorg wereldwijd (*global health*)². Volgens de Nederlanders is de grootste uitdaging het aantal mensen wereldwijd dat geen toegang heeft tot goede gezondheidszorg (zie figuur 1). Hongeren ondervoeding volg op korte afstand. De verspreiding van besmettelijke ziektes wereldwijd maakt de top 3 compleet. Zo bezien geven Nederlanders zeker niet alleen prioriteit aan uitdagingen in eigen land, zoals stijgende zorgkosten. Deze conclusie wordt onderschreven door het feit dat de ruime meerderheid (80%) van mening is dat mensen in ontwikkelingslanden net

zoveel recht hebben op goede gezondheidszorg als mensen in Nederland. Driekwart vindt dat er overal ter wereld een basisverzekering moet komen zodat iedereen toegang heeft tot medische zorg. De helft van de Nederlanders is zelfs van mening dat deze gezondheidszorg gratis zou moeten zijn voor de allerarmsten op de wereld.

MINDER STEUN FINANCIËLE BIJDRAGE

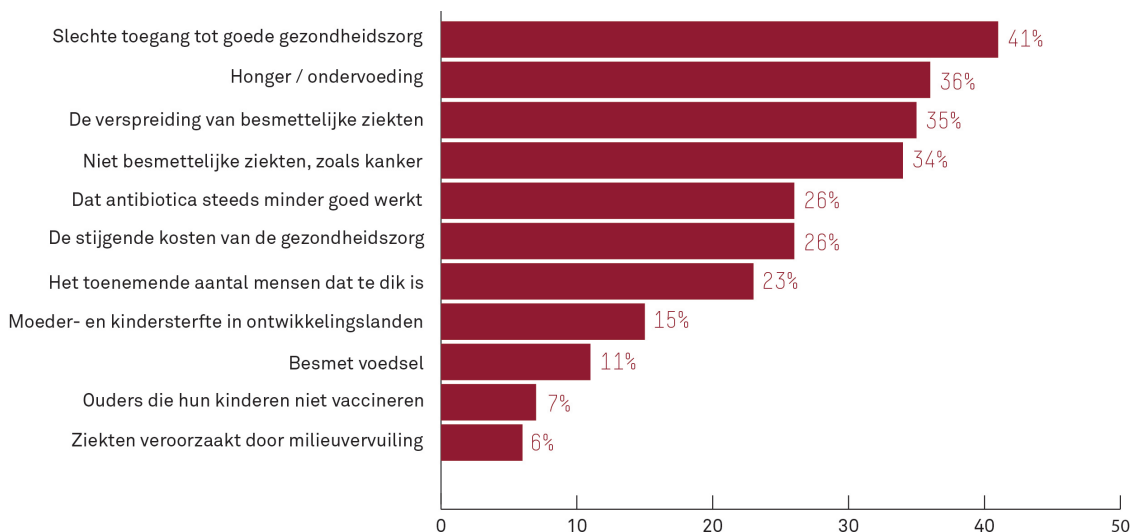
De Nederlander heeft dus zeker oog voor gezondheidsproblemen buiten de eigen landgrenzen. Als het aankomt op een (persoonlijke) financiële bijdrage aan *global health*, is de steun echter minder overtuigend. Iets minder dan de helft van alle Nederlanders (45%) vindt dat rijke landen moeten mee betalen aan een goede medische zorg in arme landen. Een kwart ziet het zitten om zelf mee te betalen aan gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. De steun voor uitgaven van de Nederlandse overheid aan *global health* is het grootst als deze zich niet beperkt tot bestedingen alleen in ontwikkelingslanden (zie figuur 2).

EBOLA ALS WAKE-UP CALL?

Vooralsnog blijft een slechte gezondheidszorg in arme landen voor Nederlanders een probleem dat – vanuit morele motieven – aandacht van de inter-

¹ NCDO (2013). *The future agenda for development cooperation: Voices of Dutch society. Contribution prepared for the High Level Panel on the Post 2015 development agenda*. Amsterdam: NCDO.

² De gegevens zijn herwogen op geslacht, leeftijd, regio, opleiding en gezinsgrootte en vormen zo een representatieve afspiegeling van de Nederlandse samenleving.

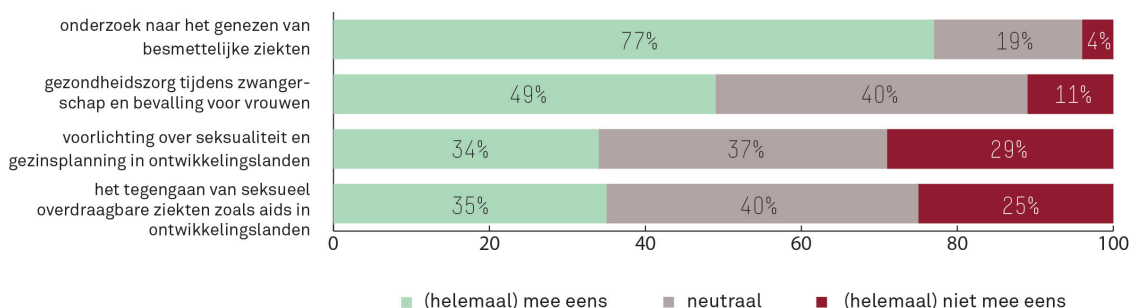

3
 Kieny M.P., Evans D.B., Schmets G. and Kadandale S. (2014). Health-system resilience: reflections on the Ebola crisis in western Africa, Editorial, *Bulletin of the World Health Organization*; 92:850. <http://dx.doi.org/10.2471/BLT.14.149278>

FIGUUR 1. Welk gezondheidsprobleem is volgens u het grootste probleem wereldwijd? (max. 3 antwoorden)

nationale gemeenschap verdient. Het is echter onduidelijk of Nederlanders werkelijk beseffen dat gezondheidsproblemen ‘ver weg’ ook directe gevolgen kunnen hebben hier in Nederland. Mogelijk werkt de uitbraak van het ebolavirus in 2014 als een *wake-up call*³. De helft van de Nederlanders zegt zich zorgen te maken om de mogelijke verspreiding van besmettelijke ziekten naar Nederland via internationaal verkeer van mensen of dieren. Het is echter de vraag of dit besef en

deze angst beklijft nu de ebola-epidemie weer op haar retour is. Hoewel het virus duizenden dodelijke slachtoffers heeft geëist, bleef de geografische spreiding uiteindelijk beperkt tot West-Afrika. En zolang er geen direct concreet gevaar in Nederland zichtbaar is, zal de steun voor overheidsuitgaven aan deze problemen ‘ver weg’ het zeer waarschijnlijk moeten blijven afleggen tegen steun voor uitgaven aan meer zichtbare gezondheidsproblemen.

FIGUUR 2. De Nederlandse overheid moet investeren in...

MEER LEZEN?

Deze factsheet is een sterk ingekorte versie van een hoofdstuk uit het rapport ‘Health has no borders’. Dit rapport zoomt in op de vraag hoe mondiale gezondheid op de agenda staat en leeft onder Nederlanders, en is gebaseerd op desk-

research, 18 interviews met deskundigen en een representatief onderzoek onder Nederlanders. Het volledige rapport is te downloaden op: <http://www.ncdo.nl/artikel/ongezondheid-houdt-zich-niet-aan-grenzen>